

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici – www.svkbb.eu
Literárne a hudobné múzeum – www.lhmbb.eu
Lazovná 9, 975 58 Banská Bystrica

Tlačová správa: štvrtok 28. februára 2019

Literárne a hudobné múzeum si pripomína 50. výročie založenia

Literárne múzeá tvoria na Slovensku bohatú a početnú sieť inštitúcií, pamiatok a pamätníkov, ktoré uchovávajú a pripomínajú najvýznamnejšie počiny slovenskej spoločnosti naprieč storočiami, a tonielen na poli literatúry.

K už existujúcim literárnym múzeám sa 1. marca 1969 pridalo aj Literárne a hudobné múzeum. Jeho špecializácia na literárnu, hudobnú a bábkarskú kultúru banskobystrického regiónu, ako aj dokumentácia osobností, spolkov, klubov či udalostí z neho robí múzeum ojedinelé na Slovensku i v celej Európe.

Pôvodne sídlilo v budove evanjelickej fary na Lazovnej ulici č. 44, neskôr sa malo presťahovať do domu, v ktorom žil, pracoval a zomrel spisovateľ Ján Botto, na Lazovnej ulici č. 11. Od roku 2001 sa stalo organizačným útvarom Štátnej vedeckej knižnice.

V súčasnosti má múzeum vo svojom zbierkovom fonde takmer 60 000 predmetov, medzi ktorými môže bádateľ či návštevník nájsť napríklad druhý diel najznámejšieho diela polyhistora Mateja Bela *Notitia Hungariae Novae Historico-Geographica*, ale aj viac než 900 listov z korešpondencie spisovateľa Jozefa Gregora Tajovského a jeho manželky Hany Gregorovej či vydanie Lutherovej Biblie z roku 1555.

Vzácne zbierky odborní pracovníci múzea vedecky zhodnocujú a výsledky svojej činnosti sprístupňujú verejnosti v múzejných expozíciách *Múzeum – domov múz*, *Ludové hudobné nástroje na Slovensku*, *Bábkarský salón*, *Pamätný dom Jozefa Gregora Tajovského v Tajove*, *Pamätnej izbe Pavla Tonkoviča v Podkoniciach* a prostredníctvom rôznych publikácií a programov.

LHM má brány otvorené pre všetkých bez rozdielu – svoje si tu nájdú mladší i starší, domáci i zahraniční návštevníci; dve expozície sú vybavené aj bezbariérovým prístupom. Veríme, že literatúra, hudba i divadlo dokážu búrať hranice a prinášať okrem poznania aj zážitok, ktorý ostane v pamäti – preto všetkých do priestorov expozícií srdečne pozývame.

50. výročie Literárneho a hudobného múzea – podujatia v priebehu roka

Literárne a hudobné múzeum v roku 2019 oslávi 50. výročie svojho založenia a túto významnú udalosť si bude pripomínať aj prostredníctvom podujatí, ktoré pripravuje.

Marec, mesiac knihy, uzavrie XXIII. ročník Festivalu Literárna Banská Bystrica, počas ktorého LHM v spolupráci s ďalšími kultúrnymi inštitúciami v meste pripraví rôznorodé podujatia venované literatúre i kultúre všeobecne.

V máji múzeum tradične otvorí svoje brány aj po zotmení počas Noci múzeí a galérií. Ešte predtým sa však návštevníci môžu dozvedieť viac o Mikulášovi Kováčovi v rámci cyklu Literárne a hudobné večery. Až do polovice júla bude tiež v Galérii v podkroví prístupná výstava Čarovný svet bábok a bábkového divadla, ktorá priblíži návštevníkom históriu bábkarstva v banskobystrickom regióne, ako aj rôzne divadlá a druhy bábok, ktoré má múzeum v zbierkovom fonde.

Jún bude zameraný na odbornú verejnosť, hneď v prvom týždni mesiaca sa uskutoční vedecká konferencia Museologica literaria, ktorá sa koná pravidelne každé dva roky a LHM sa na nej organizačne aj aktívnou účasťou podieľa.

Obdobie letných prázdnin bude zamerané na bežného návštevníka prostredníctvom ponuky zaujímavých lektorských programov a aktivít.

V októbri sa LHM opäť vráti k cyklu Literárne a hudobné večery stretnutím s Jurajom Tatárom, klaviristom, producentom a aranžérom, symbolicky, pri príležitosti jeho 50. narodenín.

Oslavy 50. výročia zavŕši múzeum slávnostná akadémia v prvej polovici novembra, ktorá pripomenie históriu a vývoj múzea, ako aj významné osobnosti, ktoré sa na rozvoji múzea, jeho zbierkového fondu a expozícií podieľali.

Vydaním monografie venovanej Pamätnému domu Jozefa Gregora Tajovského sme si pripomenuli aj ďalšie okrúhle výročie. Pamätný dom sa v máji 1968 zaradil do rodiny literárnych expozícií na Slovensku venovaných legendárnym spisovateľským osobnostiam a v roku 2018 sme oslávili už 50 rokov jeho fungovania.

Od svojho založenia poskytoval priestor na prezentáciu dvoch významných tajovských rodákov: Jozefa Gregora-Tajovského, spisovateľa, redaktora, politika, a Jozefa Murgaša, kňaza, vynálezcu, maliara, zberateľa, verejného činiteľa. Za krátky čas sa pamätný dom stal oceňovanou a bohato navštevovanou ustanovizňou a hoci v kontexte spoločenského vývoja dochádzalo v jeho činnosti k viacerým pohybom a zmenám, jeho miesto pri uchovávaní a šírení kultúrneho dedičstva a hodnôt v ňom obsiahnutých má trvalý charakter.

Soňa Šváčová, Jozefa Pevčíková